

Pygamberlik Ruhy: Gijä galnan wagt we ýary gije gykylygy

Habakugyň Iki Tagtasy

Jeff Pippenger
2012-10-14

Habakkugyň Iki Tagtasy 2 / 95

Millerit senenamasyna we gijä galan wagta düşünmek

Soňky çykyşymyzda şeýle sowal ýüze çykdy: eger 1844-nji ýylyň 22-nji marty birinji aýyň birinji güni bolsa, onda 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabry nädip ýedinji aýyň onunjy güni bolup biler? 1844-nji ýylyň mart aýynda Millerçiler özleriniň 1843-nji ýylyň soňy diýip hasap eden zatlaryna düşünmekde ýalňyşdylar. Şol lapykeçlikden soň olar Mukaddes Kitaba laýyk wagt hasabyny täzeden seljerdiler. Bu Gerhard Damsteegtiň “Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission” atly kitabynda, aýratyn-da 89-njy we 92-nji sahypalarda düşündirilýär. Olar 1843-nji ýylyň tamamlandygyna ynananlarynda, wagt baradaky düşüňjeleriniň iki bölegine täzeden baha berdiler: 1843-nji ýyldan 1844-nji ýyla geçişe we ýyllaryň başlanyşyny hem-de tamamlanyşyny görkezýän günlere, şeýdip ýedinji aýyň onunjy gününü hasaplap bilmek üçin.

Men köplenç 22-nji martdan 22-nji oktýabra çenli ýedi aýdygyny aýratyn nygtaýaryn. Men munuň Ýedinji Aý Hereketidigini öňe sürenok, emma Millerçileriň 22-nji martyny möhüm hasaplandyklary gyzyklydyr, üstesine-de bu ýatda saklamak üçin peýdaly bir bellikdir — ýedi aý soň sizi 22-nji oktýabra getirýär. Bu hakykatdyr.

Göwnüçökgünlik we gijä galma döwri wagt baradaky pygamberligiň berjaý bolmagy däl-di, eýsem Milleritleriň ýalňyş düşünmeginiň netijesidi. Olaryň ýalňyş düşünmegi gijä galma döwrüni we göwnüçökgünligi berjaý etdi; gijä galma döwrüniň belli bir wagtda başlanjakdygyny aýdýan anyk pygamberlik ýokdy. Olaryň 1843-nji ýylyň 1844-nji ýylyň 22-nji martynda geçip gidendigine bolan ynamy göwnüçökgünligi döretdi.

Damsteegt şeýle diýýär:

1844-nji ýylyň 17-nji aprelindäki täze aýda ýehudy ýylynyň tamamlanýandygyny görkezýän karait hasaplamasy esasy Millerçi neşirlerde makullanan hem bolsa, imanlylaryň aglabasy Mesihniň gaýdyp geljek wagty hökmünde 1844-nji ýylyň 21-nji martyna garaýardy. Millerçi hereketden daşarda 21-nji mart giňden mälimdi we şol senede ähli Adventizm ulgamynyň doly syndyrylmagyna örän umumy garaşylma bardy.

Düýn biz Milleriň şol senä garaşýandygyny okadyk. Millerçileriň aglabasy şol senä seredýärdi, hatda olaryň garşydaşlary hem muny bilýärdiler we Millerçileriň ýalandygyny subut edýän delil hökmünde şoňa garaşýardylar. Bu, umumy kabul edilen düşüňje bolupdy. Ol senäniň geçmeginden soň, olar wagt baradaky pygamberlikleri has ýakyndan derňäp başladylar, bu bolsa olary 1844-nji

ýylyň 22-nji oktyabryna getirdi. Bu, dün orta çykan sorag üçin salgylanma nokadyny üpjün edýär.

Garaşlýan Wagıt we Ellen Waýtyň Ikinji Görnüşi

Şu gün, men eglenip galmagyň wagtyna has köp seretmek isleýärin. Bu möhümdir, sebäbi biz Ellen Waýtyň ilkinji görnüşi bilen iş salyşýarys; ol ýerde ol, Asmana eltýän ýoluň başyndaky ýagty nuryň Ýarygije Gykylygy bolandygyny aýdýar, we eger-de siz şol nury inkär etseňiz, onda Asmana eltýän ýoldan ýykylyp düşersiňiz. Men onuň görnüşindäki Ýarygije Gykylygynyň Ikinji Perişdäniň Habarynyň ähli taryhyny öz içine alýandygyny görkezmäge çalyşýaryn.

Şahsy taýdan, men şol görnüşdäki ýoluň başynda bolup, tutuş ýol boýy ýagtylyk saçýan Ýarygije Çagyryşynyň 1840-dan 1844-e çenli Milleritleriň taryhyny aňladýandygyny aýtmakda hiç hili kynçylyk görmeýärin. Şol taryhyň hereketlendiriji dinamikalary dogry düşünilmelidir. Ýarygije Çagyryşynyň öz ýerine ýetmesi 12-nji awgustdan 17-sine çenli bolup, şol wagıt habar Exeter lager ýygnagynda hödürlendi, soňra bolsa olar şol habary takmynan iki aýlap — sentýabr we oktyabr aýlarynda, iki aý baş gün dowamynda — göterdiler. 22-nji oktyabrdan oň olar Rebbiň gaýdyp gelmegine taýýarlyk görýärdiler. Şol iki aýlyk döwür Ýarygije Çagyryşynyň taryhydyr. Şeýle-de bolsa, bu döwre oňa alyp gelen ädimlere düşünmän düşünip bilmersiňiz. Meniň üçin Ýarygije Çagyryşy, has takygy, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli dowam edýän gijikme wagtynyň taryhydyr.

Üç Perişdäniň Habarlarynyň Ýerini Kesgitlemek

Ine, 1840-dan 1844-e çenli bolan taryhydyr. Pygamberlik Ruhundaky birnäçe ýerde White uýamyz bize habarlary niredede ýerleşdirmelidigimizi bilmelidigimizi aýdýar. Habarlary ýerleşdirip başlamagyň bilen, ähli habarlaryň wagtyň belli bir nokadyna gelip ýetýändigine we şondan soň güýçlendirilýändigine düşüňärsiň.

Birinji Perişde 1798-nji ýylda, ahyrzaman wagtynda — Daniýel kitabyň möhri açylanda we bilimiň artmagy ýüze çykanda — geldi. Birinji Perişdäniň Habary 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda güýçlendirildi; şol wagıt ýyl-gün ýörelgesi bütün dünýä üçin tassyklanyldy we Ylham 10-daky Perişde aşak düşürildi; bu bolsa Birinji Perişdäniň Habarynyň güýçlendirilmegini alamatlandyrýar.

Ikinji Perişde 1842-nji ýylyň iýunynda geldi. Dün biz 1842-nji ýylyň iýunynda jenap Milleriň Kasco köçesindäki ybadathanada öz çykyşlarynyň ikinji tapgyryny geçirendigini okadyk. Juda az sanly ýagdaýlardan başga, protestant ybadathanalary öz gapylaryny ýapdylar. Şeýlelikde, 1842-nji ýylyň iýunynda Ikinji Perişdäniň Habary geldi, sebäbi protestant ybadathanasy Birinji Perişdäniň Habaryna garşy öz gapysyny ýapanda, ol Babilin bir bölegine öwrülýär. Ikinji Perişdäniň Habary Babil'den çykmak üçin çagyryşdyr. Ol ösüş häsiýetlidir.

Waýt uýamyz bize Protestantlylaryň 1842-nji ýylyň iýunynda öz gapylaryny ýapyp başlamandygyna garamazdan, Wawilondan çykmak çakylygynyň, ýagny Ikinji Perişdäniň Habarynyň mazmunynyň, hakykatda 1844-nji ýylyň tomsunda başlanandygyny aýdýar.

Ikinji Perişdäniň habary 1842-nji ýylyň iýunynda geldi hem-de 1844-nji ýylyň 12–17-nji awgustynda Exeter çadyr ýygnaýynda ýarygije gykylygynyň habary bilen güýçlendirildi.

Üçünji Perişde 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda geldi, sebäbi şol gün adamlaryň Mesihniň häzir Iň Mukaddes Ýerde Baş Ruhanydygyna düşüniş bilýän ýeri bolan Iň Mukaddes Ýere barýan ýol açyldy. Ol ýerde äht sandygy ykrar edilýär, sandygyň içinde bolsa On Tabşyryk bardyr. Uýam Waýt Iň Mukaddes Ýere alnyp girizilip, On Tabşyryga seredende, ol Sebt baradaky Tabşyrygyň beýlekilerden has parlap durandygyny gördi; bu bolsa Üçünji Perişdäniň Habarnda Sebtin ähmiýetini alamatlandyryýardy. Bu Sebt bilen Ýekşenbe baradaky synag bolar. 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda Üçünji Perişdäniň Habarynyň mazmuny geldi.

Üç habaryň ählisiniň bir aýratynlygy şudur: Birinji Perişdäniň Habary 1798-nji ýylda gelende, oňa hiç kim düşünmedi. Reb William Milleri Birinji Perişdäniň habarynyň habarçysy hökmünde ýüze çykardy, emma diňe 1818-nji ýylda — ýigrimi ýyl soň — Miller bu habara düşüniş başlady. Habar geldi, ýöne Hudaýyň halky ony tanap, kabul edip, güýç bilen täsirli bolmagy üçin wagt gerek bolýar.

Ikinji Perişdäniň Habary 1842-nji ýylyň iýun aýynda geldi, emma 1842-nji ýylda hiç bir Millerçi protestant ybadathanalaryna Wawilon diýip at bermäge başlamady. Olar muny heniz tanamadylar. Diňe 1844-nji ýylyň tomsunda olar muny tanap başladylar we adamlary ybadathanalardan çykмага çagyrdylar. Habar gelýär, soňra oňa düşünilýär, ondan soň bolsa ol güýçlendirilýär.

1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda, Hiram Edson Mesihniň Mukaddes Ýerden Iň Mukaddes Ýere geçýändigini baradaky görüşini alanda, olar Mesihniň gulluk hyzmatynyň üýtgemegi barada belli bir derejede ýagtylyk aldylar. Emma 1844-nji ýylyň 23-nji oktyabrynda Hiram Edson ýekşenbe gününüň ýyrtjyynyň nyşanydygy barada makala ýazmaga-da, wagyz aýtmaga-da taýýar däl. Olar Üçünji Perişdäniň Habaryna şol döwür aralygyndan soň düşüniş başladylar.

Wahy 18-däki Dördünji Perişde oňa goşulanda, Ýedinji Gün Adventistleriniň bilşi ýaly, Üçünji Perişdäniň Habary güýçlendirilýär. Muny LiveStreaming arkaly ýa-da soňra DVD-lerde synlaýanlar üçin, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda Dördünji Perişdäniň Üçünji Perişdä goşulan wagty barada jedel etmek isläp bilersiňiz. Şu pursatda biz bu barada hiç hili delil öňe sürmeýäris, ýöne muny inkär hem etmeýäris: Ekiz Minaralaryň ýykylyp düşmegi bilen Dördünji Perişde Üçünji Perişdä goşulýar, we Üçünji Perişdäniň Habary hut şu ýerde güýçlendirilýär.

Üç Perişdäniň Habarlarynyň hemmesi şu aýratynlyklara eýedir: olar gelýär, düşünilýär, soňra bolsa güýçlendirilýär.

Iki Gapynyň Ýapylmagy we Ybadathananyň Arassalanylyşy

1842-nji ýylyň iýunynda bir gapy ýapylýp başlady; bu, protestant ybadathanalarynyň Birinji Perişdäniň Habaryna garşy öz gapylaryny ýapmagy bilen bellenildi. Bu taryhyň başynda biz bir gapynyň ýapylýandygyny görýäris, bu taryhyň ahyrynda bolsa — Ikinji Perişdäniň taryhynda — gapy ýene-de ýapylýar: Mukaddes ýere barýan gapy, On Gyzyň timsalyndaky gapy.

Bu iki gapynyň ýapylmagyny belläp geçmek möhümdir, esasanam siz iki ybadathana arassalanyşy meselesine seretjek bolsaňyz. Mesih ýerde bolan wagty ybadathanany iki gezek arassalady, we White uýamyz bize dünýäniň ahyrynda hem iki ybadathana arassalanyşynyň boljakdygyny, edil Milleritleriň döwründe bolşy ýaly, aýdýar. Milleritler döwründäki ybadathana arassalanyşlaryny 1842-nji ýylyň iýunynda gapynyň ýapylmagynda—ybadathananyň birinji gapysy, protestantizm—we ikinji ybadathana arassalanyşynda, Milleritleriň ybadathana arassalanyşy tamamlananda, belläp bolýar.

Biz garaşyp durma döwrüne serederis. Ikinji Perişdäniň bu taryhynda garaşyp durma döwri 1844-nji ýylyň 22-nji martynda başlanýar we iki ybadathana arassalanyşy bilen çäklenýär. Bu Ikinji Perişdäniň Habarudyr.

Bu hem-de Gidýonyň hekaýasydyr. Gidýonyň hekaýasynda iki sapar arassalama boldy; bu bolsa ybadathananyň iki gezek arassalanyşynyň hem-de Ikinji Perişdäniň Habarynyň nyşanlarynyň biridir.

Pygamberlikde Gijikme Wagty we Gijäniň Ýarysyndaky Gykylyk

Geliň, gözlegimize Spiritual Gifts, 1-nji tom, 195–196-njy sahypalardan alnan bir sitata bilen başlalyň. Biz gijä galma döwrüne onuň Ýarygije Gygyryşy bilen bolan baglanyşygyna düşünmek üçin seredýäris, çünki biz Ýarygije Gygyryşynyň nuruny ret etmek islemeýäris; eger muny etsek, aşakdaky ýaman dünýä tarap ýoldan gaçarys.

Gudratly perişdeler gökden gelen gudratly perişdä kömek etmek üçin iberildi, we men hemme ýerde ýaňlanan ýalydyr öýdülýän sesleri eşitdim: «Onuň günälerine şarik bolmazlygyňyz we onuň betbagtçylyklaryndan paý almazlygyňyz üçin, eý halkym, ondan çykyň; çünki onuň günäleri göge ýetdi, Hudaý hem onuň etmişlerini ýat etdi». Bu habar «üçünji habara bir goşmaça ýalydy», — Indi ol diňe Ylham 18:4-i sitata getirdi: «Eý halkym, . . . ondan çykyň». We ol şeýle diýýär: «Bu habar üçünji [Perişdäniň] habaryna bir goşmaça ýaly bolup göründi we 1844-nji ýylda ýarygije jarçylygynyň ikinji perişdäniň habaryna goşulyşy ýaly, oňa goşuldy».

Ikinji Perişdäniň Habary 1842-nji ýylyň iýunynda gelýär, we Ýarygije Gykylygy oňa 1844-nji ýylyň awgustynda goşulýar. Ruhň bu habar üzerine dökülmesi — Wawilondan çykmak çagyryşy — Uýam Waýtyň Üçünji Perişdäniň Habarynyň Dördünji Perişdä bilen birleşýän 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň taryhyny beýan etmek üçin ulanýan taryhydyr. Dördünji Perişde, Ylham 18-däki Gudratly Perişdäniň inýän wagtydyr.

“Bu habar üçünji habara goşulan we onuň bilen birleşen goşmaça bir habar ýalydy; edil 1844-nji ýylda ýarygije çagyryşy ikinji perişdäniň habaryna goşulşy ýaly. Hudaýyň şöhraty sabyrly, garaşýan mukaddesleriň üstünde ornaşdy,”—Hudaýyň şöhraty kimiň üstünde ornaşdy? Sabyrly—näme? Garaşýan. Sabyrly, garaşýan mukaddesler. Dogrymy? Garaşýan mukaddesler; çünki biz häzirki wagtda pygamberligiň: “1335-e ýetýän we garaşýan adam bagtlydyr. Wahý gijä galsa-da, oňa garaş” diýýän taryhynda ýaşaýarys. Mukaddes Ruhň dökülip berilmegini kabul etjek adamlar garaşýan mukaddeslerdir.

«Hudaýyň şöhraty sabyrly, garaşýan mukaddesleriň üstünde mesgen tutdy, we olar gorkusyzlyk bilen iň soňky dabaraly duýduryşy berdiler, Wawilonyň ýykylandygyny yglan etdiler we Hudaýyň halkyny ondan çykmaga çagyrdylar; şeýlelikde olar onuň elhenç jezasyndan gutulyp bilerler». — Elbetde, bu biziň günümüzdedir; emma, biziň günümüzdäki garaşýan mukaddesler seredip duran Millerit taryhymyzda beýan edilen garaşýan mukaddesler arkaly önünden şekillendirilendir.

Garaşýanlaryň üstüne saçylan ýşyk hemme ýere aralaşdy, we ybadathanalarda az-da bolsa ýagtylygy bolan, üç habary eşidip ret etmedik bolanlar çagyryşa jogap berdiler we ýykylan ybadathanalardan çykyp gitdiler. — Bu: “Ondan çykyň, eý Meniň halkym!” diýilýän sözdür. Bu, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda Ýekşenbe Kanuny güýje girenden soň, biziň döwrümüzde Wawilonyň ybadathanalaryndan çykyp gelýänler hakynda aýdylýar. Olar ýykylan ybadathanalardyr, Wawilonyň ybadathanalarydyr.

«Bu habarlaryň berlen wagtyndan bäri jogapkärçilik ýaşyna ýetenleriň köpüsi bardy, nur olaryň üstüne saçdy, we olara ýaşayşy ýa-da ölümi saýlamak artykmaçlygy berildi».—Indi ol şu gün Protestan ybadathanalarynda 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndan bäri jogapkärçilik ýaşyna ýeten adamlaryň bardygyny aýdýar; we bu şeýle hem. Şu gün Protestan ybadathanalaryndaky adamlar Üçünji Perişdäniň Habary Millerçilik taryhynda gelen mahaly diri däldiler. Olar öz döwründe Protestan ybadathanalarynyň eden ret edişi üçin jogapkär tutulmaýarlar, we bu, eger siz haçandyr Mesihniň taryhynyň dünýäniň soňuny nähili şekillendirýändigini öwrenýän bolsaňyz, üns bermeli esasy nokatdyr; sebäbi, takygy, pygamberlik taýdan Iýerusalim biziň eramyzýň 34-nji ýylynda ýok edilip bilinjekdi, ýok edilmelidi.

Danyýel 8-nji we Danyýel 9-njy bablarda görkezilen 2300 ýylyň içinden ýahudylara synag möhleti hökmünde kesilip berlen 490 ýyl bardy. Şol 490 ýyl biziň eramyzýň 34-nji ýylynda Stefanyň daşlanyp öldürilmegi bilen tamamlandy. Şol pursatda, pygamberlik nukdaýnazaryndan, Iýerusalim ýok edilmelidi, emma ol 70-nji ýyla çenli ýok edilmedi. “Uly göreş” atly kitapda Uayt uýamyz şol taryh barada edil şony aýdýar. Ol şeýle diýýär: 34-nji ýyldan ön Mesihniň we şagirtleriň habaryny eşitmedik çagalar we beýlekiler bardy, we Hudaý Öz rehimdarlygy bilen olara Iýerusalimiň ýok edilmeginden ön şol habar bilen yüzbe-ýüz edilmekleri üçin wagt berdi. Ol, edil Mesihniň edişi ýaly, Iýerusalimiň ýok edilmegini dünýäniň ahyryny şekillendirýän zat hökmünde görkezýär.

Şol taryh onuň gürrüň berýän taryhynyň özüni önünden şekillendirýär. Ýekşenbe güni baradaky Kanun Amerikanyň Birleşen Ştatlaryna gelende we habar ahyrsoňy ýykylan ybadathanalara ýetirilende, indi Wawilonda bolan Hudaýyň çagalary öz ybadathanalarynyň ýa-da ata-babalarynyň XIX asyrdan eden ret etmesi üçin jogapkär tutulmazlar.

Bu habarlaryň berlendiginden bäri köp adam jogapkärçilik ýaşyna ýetipdi, ýagtylyk olaryň üstüne şöhle saçypdy, we olara ýaşayşy ýa-da ölümi saýlamak artykmaçlygy berlipdi. Käbirleri ýaşayşy saýladylar we öz Reblerini garaşýanlaryň hem-de Onuň ähli buýruklaryny saklaýanlaryň tarapynda berk durdular. Üçünji habar öz işini berjaý etmelidi; hemmeler onuň esasynda synagdan geçirilmelidi, we gymmatly janlar dini toparlaryň içinden çagyrylyp çykarylmalady. Meýbur ediji bir güýç dogruçylary herekete getirýär, Hudaýyň güýjüniň aýan bolmagy bolsa garyndaşlary we dostlary gorkyda hem saklykda tutýar, şonuň üçin olar Hudaýyň Ruhunyň işiniň özlerinde täsir edýänligini duýanlara päsgel bermäge ne het edip

bilýärler, ne-de muňa güýji ýetýär. Iň soňky çagyryş hatda garyp gullara hem ýetirilýär, we olaryň arasyndaky takwa adamlar, pespäl sözler bilen, bagtly gutulyşlarynyň umydyňa seredip, çäksiz şatlyga doly aýdymalaryny joşup aýdýarlar, eýeleri bolsa olary saklap bilmeýärler; çünki gorky we haýran galma olary dymmaga mejbur edýär. Gudratly beýik mugjyzalar edilýär, näsaglar sagaldylýar, we iman edenlere alamatlar bilen gudratlar hemra bolýar. Hudaý bu işiň içindedir, we her bir mukaddes adam, netijelerinden gorkman, öz wyždanynyň ynanjyna eýerýär hem-de Hudaýyň ähli buýruklaryny saklaýanlar bilen birleşýär; olar üçünji habary güýç bilen ýaýradýarlar. Men üçünji habaryň ýarygijeki çagyryşdan has-da artyk güýç we kuwwat bilen tamamlanjakdygyny gördüm.

Bu iki abzasda ol dünýäniň ahyryndaky Ýekşenbe Kanuny döwründäki taryhymyzy Gije Ýary Çagyryşynyň taryhy bilen deňeşdirýän ikinji gezekdir. Birinji gezek ol, Ylham 18-däki Gudratly Perişdäniň Üçünji Perişdä, edil Gije Ýary Çagyryşy Ikinji Perişdä goşulyşy ýaly, goşulýandygyny aýdýar. Ol Ýekşenbe Kanuny krizisiniň taryhyna ýüzlenýän hem bolsa, salgylanma nokady hökmünde Ikinji Perişdäniň taryhyny aç-açan ulanýar. Bular özara parallel taryhlardyr.

Taňrynyň hyzmatkärleri, ýokardan gelen güýç bilen üpjün edilen, ýüzleri nur bilen ýagtylan we mukaddes bagyşlanma bilen şöhle saçýan halda, öz işlerini berjaý edip, gökden gelen habary yglan etmek üçin öňe çykdylar. Dini bedenleriň ählisine dargap giden janlar çagyryşa jogap berdiler, we gymmatlylar, öz heläkçiliginden öň Sodomdan howlukmaç çykarylan Lut ýaly, höküm edilen ybadathanalardan howlukmaç çykaryldylar.

Dünýäniň ahyryndaky ýa-da Ikinji Perişdäniň Habaryndaky Wawilondan çykmaga çagyryş barada aýdylanda, Lut şol taryhyň we Sodomyň weýran edilmeginiň nyşanydyr.

Eger siz Daniel 11-i dogry düşüňýän bolsaňyz, 41-nji aýatda Demirgazygyň Patyşasy şöhratly ýere girýär we köpler ýykylyp ýok edilýär, emma «şolar onuň elinden gutular, ýagny Edom, Moap we Ammon ogullarynyň başlary». Moap bilen Ammon Lotuň iki gyzynyň çagalarydyr. Lotuň maşgalasy ýekşenbe güni baradaky Kanun krizisi wagtynda papalygyň elinden gutulýanlary aňladýar.

Waýt uýaly bu nyşany ulanýar. Ýykylan ybadathanalar Lut bilen şekillendirilýär, gymmatlylar bolsa heläkçilige höküm edilen ybadathanalardan, Lut öz weýrançylygyndan öň Sodomdan howlukdyrylyp çykarylyşy ýaly, howlukdyrylyp çykaryldy. Hudaýyň halky olaryň üstüne bol bol hem-de baý derejede inen ajaýyp şöhrat bilen taýýar edildi we berkidildi; bu hem olary synag sagadyna çdam etmäge taýýarlady. Hemme ýerde köp sanly sesler eşidilýärdi: «Ine, mukaddesleriň sabyrlylygy; Hudaýyň tabşyryklaryny hem-de Isanyň imanyny saklaýanlar şulardyr».

Ol dünýäniň ahyrynda Wawilondan çykmak baradaky çagyryş hakynda gürrüň edýärkä, ol şol çagyryşy beýan etmek üçin Milleritler döwründäki Ikinji Perişdäniň Habarynyň taryhyny ulanýar. Ikinji Perişdäniň Habary Wawilondan çykmak baradaky çagyryşdyr, we bu taryh Ýekşenbe Kanuny krizisiniň taryhyny öňünden şekillendirýär.

Ellen Waýtyň bu taryhy beýan etmek üçin ulanýan Mukaddes Kitap salgylanmalarynyň biri Sodom bilen Gomorranyň hekaýasydyr. Biz Lot hakyndaky hekaýanyň bir bölegi bolan Gelip çykyş

19:1–11-den okarys.

Iki perişde agşam Sedoma geldiler; Lot bolsa Sedomyň derwezesinde otyrdy. Lot olary görüp, olary garşylamak üçin ýerinden turdy we ýüzüni ýere egip tagzym etdi. Ol şeýle diýdi: «Ine, eý agamlar, hyzmatkäriňiziň öýüne sowulyp giriň, gijäni geçiriň, aýaklaryňyzy ýuwuň; soň irden turup, öz ýoluňyza düşersiňiz». Olar bolsa: «Ýok, biz gijäni köçede geçireris» diýdiler. Emma ol olary köp ýalbaryp yrdy; şonda olar onuňka sowulyp girdiler we onuň öýüne girdiler. Ol hem olar üçin toý taýýarlady, petirsiz çörek bişirdi, olar-da iýdiler. Emma olar ýatmazdan öň, şäheriň adamlary, ýagny Sedomyň erkekleri, ýaşuly-kiçi, şäheriň ähli künjeginden gelen ähli halk öýüň daşyny gabadylar. Olar Lota gygyryp: «Bu gije saňa gelen adamlar nirede? Olary biziň ýanymyza çykar, biz olary tanaýaly» diýdiler. Lot olara gapydan daşary çykdy-da, gapyny yzyndan ýapdy. Şeýle-de diýdi: «Haýş edýäriň, doganlar, beýle pislik etmäň. Ine, meniň erkek ýüzüni görmedik iki gyzym bar; rugsat ediň, olary siziň ýanyňyza çykaraýyn, gözünüze nähili gowy görünse, şony ediň. Diňe bu adamlara hiç zat etmäň, çünki olar meniň üçegimiň kölegesine geldiler». Olar bolsa: «Yza çekil!» diýdiler. Soňra ýene-de: «Bu bir gelmişek ýaşamaga gelipdir, indi bolsa höküm çykarmakçy bolýar! Indi biz saňa, olardan hem beter daraşarys» diýdiler. Şeýlelikde olar adama, ýagny Lota, juda gysyşdylar we gapyny döwmäge golaý geldiler. Emma ol adamlar ellerini uzadyp, Loty öz ýanlaryna öýüň içine çekdiler-de, gapyny ýapdylar. Soňra öýüň gapysyndaky adamlary, kiçisini-de ulusyny-da körlük bilen urdular; şeýdip olar gapyny tapmakdan halys boldular.

Ösüp barýan synag we gijikme döwri

Waýt uýa Mesihniň döwründe we Milleritleriň döwründe barha öňe gidýän synag işinden söz açýar we bu arkaly bize degişli bolan barha öňe gidýän synag işini görkezýär. Ol “Early Writings” kitabyňyň 259-njy sahypasynda şeýle diýýär:

“Ýahýa Çümdürijiniň habaryny kabul etmediklere Isanyň taglymatlary hiç hili peýda berip bilmezdi; edil şonuň ýaly-da, olara ýokardaky Mukaddes Ýerdäki Mesihniň gullugy hem peýda berip bilmezdi.” Soňra ol şeýle diýýär: “Birinji Perişdäniň Habaryny kabul etmedikler Ikinji Perişdäniň Habaryndan hiç hili peýda görüp bilmezdiler; edil şonuň ýaly-da, olara Ýarygije Çagyryşy hem peýda berip bilmezdi.”

Irki Ýazgylardaky 259-njy sahypadaky şol parçyzda, Mesihniň döwründe gapy ýapylanynda, ýehudiler doly garaňkylykda, körlükdediler.

Ikinji Perişdäniň Millerit taryhy Lutyň taryhydyr. Iki perişdä şäherä gelýär (1842-nji ýylyň iýun aýy), Ikinji Perişdäniň Habary gelýär, we Lut olary gijäni geçirmek üçin ýanynda saklaýar (Garaşma Wagy). Bir höküm çykýar, soňra bolsa bir gapy ýapylýar (1844-nji ýylyň 22-nji oktýabry).

Muny jemlemezden ozal, gijikdirilme döwriň Milleritleriň taryhy bilen gabat gelýän başga bir Mukaddes Kitap taryhyna serederis.

Musa, Mukaddes Mekan we Gijä Gözegçilik Wagtı

Indiki taryh — Musanyň mukaddes çadyry gurmak we Kanun baradaky görkezmeleri almagydyr.

Ýedinji gün, ýagny Sabat günü, Musa buludyň içine çagyryldy. Galyň bulut tutuş Ysraýylyň gözünüň alnynda açyldy, Rebbiň şöhraty ýuwudýan ot kimin lowlap ýüze çykdy. “Musa buludyň ortasyna girip, daga çykdy; Musa kyrk gün we kyrk gije dagda boldy”. Ata-babalar we pygamberler, 313, 314.

Dagda kyrk günün dagda galmagy taýýarlygyn alty gününü öz içine almaýardy.

Bu taryhyň dowamynda Musa ybadathananyň gurluşygy barada görkezmeleri kabul edip, 46 gün geçirdi; bu bolsa Rebbiň Millerit ybadathanasyny galdyran 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli bolan 46 ýyla, şeýle hem Ýohanna 2:20-de bellenen Hirodyň ybadathanany täzedan guran 46 ýylyna, şeýle-de adam ybadathanasynyň 46 hromosomasyna gabat gelýär. Alty günün dowamynda Ýeşuwa Musa bilen bile boldy, we olar bilelikde manna iýdiler hem-de dagdan inýän çeşmeden içdiler. Ýeşuwa Musa bilen buluda girmän, Musanyň dolanmagyna garaşyp, daşarda galyp, her gün iýip-içýärdi, Musa bolsa kyrk günün dowamynda agyz beklede.

Dagda bolýan döwründe Musa, Hudaýyň huzuryň aýratyn görnüşde aýan ediljek mukaddes bir jaýyny gurmak üçin görkezmeler aldy. «Maňa bir mukaddes jaý ýasatdynlar; olaryň arasynda ýaşamagym üçin» (Çykyş 25:8), diýen buýruk Hudaý tarapyndan berildi.

Mukaddes ýeriň gurulmagy bilen baglanyşykly 46 sanyny şu ýerde görýäris.

Biz Çykyş kitabyndan okarys we bu hekaýatda bir gijikme wagtyň bardygyny belläris, çünki ol Mesihni döwründäki, Milleritleriň döwründäki we dünýäniň ahyryndaky gijikme wagtyň öňden alamatlandyrýar. Gijikme wagty Ýarygijeki Çagyryşyň yglan edilmegine hem-de iki topar ybadat edijini ýüze çykarmagyna mümkinçilik berýän ýagdaýy emele getirýär. Gijikme wagty bolmasa, Rebbiň Ýarygijeki Çagyryşda amala aşyrmak isleýän zady üçin şol taryhyň içindäki hereketlendiriji ýagdaýlar ýerbe-ýer bolmazdy. Biz gijikme wagtyň nämäni aňladýandygyny görmelidiris.

Ol Musa diýdi: Sen, Harun, Nadab, Abyhu we Ysraýylyň ýaşulularyň ýetmişisi Rebbiň huzuryňa çykyň; emma uzakdan ybadat ediň. . . . Musa ganyň ýarysyny alyp, jamlara guýdy; beýleki ýarysyny bolsa gurbanlyk sypasyna sepdirdi. Soňra ol äht kitabyny alyp, halkyň eşidip durmagynda okady; olar bolsa: «Rebbiň aýdýan zatlaryň ählisini ýerine ýetireris we oňa boýun bolarys» diýdiler. Şonda Musa gany alyp, ony halkyň üstüne sepdirdi-de, şeýle diýdi: «Ine, Rebbiň şu sözleriň ählisine degişlilikde siziň bilen baglaşan ähtiniň ganydyr». Çykyş 24:1, 6-8.

Bu 46 günlük döwür, bu Garaşyp Durma Wajyp Wagty, Rebbiň bir halk bilen äht baglaşýan wagtydyr.

Reb bu taryhda Milleritler bilen äht baglaşdymy? Hawa.

Ol Mesihni döwründe Pentikost günü hristian ýygnaýy bilen äht baglaşdymy? Hawa.

Şeýlelikde, bu gijikme döwri Rebbiň bir halk bilen äht baglaşmaga girişmeginiň alamatlarynyň biridir.

Reb Musa şeýle diýdi: “Meniň ýanyma daga çyk we şol ýerde bol; men saňa daş tagtalary, kanuny we öz ýazyp goýan buýruklarymy bereýin, sen hem olary halka öwredersiň.” Musa ýerinden turdy, onuň hyzmatkäri Ýeşuwa hem onuň bilen boldy; Musa Hudaýyň dagyna çykdy. Ol ýaşululara şeýle diýdi: “Biz ýanyňyza gaýdyp gelyänçäk, şu ýerde biziň üçin garaşyň; ine, Harun bilen Hur siziň ýanyňyzdadyr; kime nähilidir bir iş düşse, goý, olara ýüz tutsun.” Şeýlelikde Musa daga çykdy, we dagy bulut örttdi. Rebbiň şöhraty Sinaý dagynyň üstünde ornaşdy, bulut ony alty günläp örttdi; ýedinji gün bolsa, Ol buludyň içinden Musa ýüzlenip çagyrdy. Ysraýyl ogullarynyň gözünde Rebbiň şöhratynyň görnüşi dagyň depesinde ýuwudýan ot ýalydy. Musa buludyň iç ýüzüne girip, daga çykdy; Musa dagda kyrk gün we kyrk gije boldy. Çykyş 24:12-18.

Musanyň taryhynda biz gijä galma döwrüni görýäris. Bu döwürde iki daş tabletasy ähtiň nyşanydyr, we Reb Musanyň bilen äht baglaşyp, oňa ybadathanany gurmak barada görkezmeler berýär.

1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli bolan şol 46 ýylyň dowamynda Reb häzirki Ysraýyl bilen äht baglaşmak üçin Millerit ybadathanasyny galdyryrdy.

Musanyň we ýetmiş ýaşulynyň garaşan wagty bilen baglanyşykly ýaňy okan döwrümüz Mukaddes Kitap taryhynda Pentikost diýlip atlandyrylýar — Pasha baýramyndan elli gün soň. Reb Ysraýyla Pentikosty baky hatyralamagy tabşyrdy. Täze Ähtde Pentikost ilkibaşdaky mesihi ýygnagynyň üns merkezidir, hut şu taryhy ýatlamak üçin bellenilýär. Biz şol bir düzüm böleklerini Mesihiň döwründäki Pentikostda, Milleritleriň taryhynda tapýarys, we bu bölekler dünýäniň ahyrynda hem gaýtalanar.

Täze Ähtdäki Pentikost we garaşmak döwri

Emmausa barýan ýol baradaky wakanyň dowamynda, Luka 24:44–52-den Pentikost gününe nazar salalyň.

Lukanyň has irki bölüminde Isa bilen ýöräp barýan iki şägirt Ondan özlери bilen galmagyny haýyş edýärler. Mukaddes Kitap “galmak” sözünü ulanýar. Şol ýerde bir galyp durma wagty bellik edilendir, emma biz şu same taryhyň özünde başga bir galyp durma wagtyny belläp görkezmek isleýäris.

Ol [Isa] olara şeýle diýdi: “Men heniz siziň bilenkäme size aýdan sözlerim şulardyr: Musa kanunynda, pygamberlerde we mezmurlarda Men hakda ýazylan zatlaryň hemmesi berjaý bolmalydyr.” Şondan soň, olaryň Mukaddes Ýazgylara düşünmekleri üçin, Ol olaryň akyllaryny açdy. Şeýle-de olara diýdi: “Şeýle ýazylgandyr, we Mesihiň jebir çekmegi, hem-de üçünji günü ölümden direlmegi zerurdy. Şeýle-de günäleriň toba arkaly bagyşlanýandygynyň Onuň ady bilen ähli milletleriň arasynda, Iýerusalimden başlap wagyz edilmegi ýazylgandyr. Siz bu zatlara şaýatdysyňyz. Ine, Men Atamyň wadanyny siziň üstüňize iberýärin. Emma siz ýokarydan güýç bilen geýdirilýänçäňiz, Iýerusalim şäherinde galyň.”

Garaşmak döwri, güýji almak üçin Iýerusalimde garaşmak baradaky buýruk bilen bellenýär. Hut şu ýerde Milleritler üçin habaryň güýçlendirilmegi bolup geçýär.

Garaşmak diýmek, sabyr bilen garaşmagy aňladýar. «Garaşýan adam bagtlydyr». Nämä garaşýar? Güýçlendirilmegine.

Ýary Gygyrşyň güýçlendirilmegine dogry düşüniş bilmersiňiz, eger olaryň şol güýje garaşmaga buýruk alan ýerleri bolan gijä galmak döwrüne düşünmeseňiz. Bu hekaýanyň bir bölegidir. Yzyňyzda goýlan ýagtylygyň şöhle saçmagyny dowam etdirmesi üçin, ähli taryha düşünmelişiňiz.

Siz munuň nirä barýandygyny häzir entek görmän bilersiňiz, ýöne ertir bu aýdyň bolar.

Üç Pygamberlik we Gijikdiriliş Wagty

Üç pygamberlik Milleritleri gijikme wagtyna we ilkinji lapykeçlige sebäp bolan bir ýalňyş düşüňjä getirdi. Bu pygamberlikler, William Milleriň özüniň başlangyjynyň berlendigi diýýän şol bir üç pygamberligidir: 1335, 2520 we 2300 gün.

Eger sen gijä galma wagtyňyň Ýarygije Jarasynyň belli bir düzüm bölegidigine düşüňýän bolsaň, onda gijä galma wagtyňy nämäniň emele getirendigini soramaly. Ony şu üç wagty pygamberligi emele getirdi: 1335, 2520 we 2300.

Eger-de siz 2520 we 1335 baradaky pygamberligi ret etseňiz, onda siz Ýarygije Nidasyny inkär edýärsiňiz we aşakdaky erbet dünýä alyp barýan ýoldan gaçýarsyňyz.

Bu aýdylanlaryň ählisi bilen biziň barýan ýerimiz şol ýerdir.

Olar ýokarydan gelýän güýje garaşmalydyklary üçin saklandylar, we Millerit taryhynda şol güýç Gije ýarysyndaky çagyryşdy.

Emma siz Iýerusalim şäherinde galyň, tä ýokardan gelýän güýje bürenýänçäňiz. Ol olary Betaniýa çenli alyp çykdy; soň ellerini ýokary galdyryp, olara pata berdi. Şeýle boldy: ol olara pata berip durka, olardan aýryldy-da, asmana alnyp gidildi. Olar Oňa sežde etdiler we uly şatlyk bilen Iýerusalime gaýdyp geldiler. Luka 24:49-52.

Betaniýa Iýerusalimiň etegindäki şäherçedir; ol şäherden takmynan bir ýarym mil uzaklykda ýerleşýär. Isanyň döwründe bu ep-esli aralykdy, çünki adamlar ähli ýere pyýada gatnardylar.

Betaniýa “Garyplaryň öýi” diýmegi aňladýar.

Isanyň bolmagy iň halaýan ýeri Lazaryň, Merýemiň we Martanyň ýaşaýan Betaniýasydy.

Şuny bellemäge mynasypdyr: Sister White Ýarygijeki Gykylygy beýan etmek üçin dabaraly giriş baradaky taryhy ulanýar.

Isa Mesih Zafari bilen giriş etmezinden öň Iýerusalime, Ol Garyplaryň öýi bolan Betaniýada biraz wagty saklandy. Edil Gijeki naladan öň gelýän garaşyp-saklanma wagty bolşy ýaly, Zafari bilen girişiň önüsyraşynda hem şeýle bir saklanma wagty bar. Bular biri-birine ugurdaş taryhlardyr, emma biz henizem Luka 24:44–52 bilen iş salyşýarys hem-de Iýerusalimde garaşyp, saklanyp durýarys.

“İlkinji Ýazgylaryň” 247-nji sahypasynda, Milleritleriň taryhy barada aýdyp, Uýam Waýt şeýle diýýär:

Göwnüçökgünler Mukaddes Ýazgylardan özleriniň gijä galma döwründediklerini we görmüşin amala aşmagyna sabyr bilen garaşmalydyklaryny gördüler. Olary 1843-nji ýylda öz Rebbine garaşmaga getiren şol bir subutnama, Onuň 1844-nji ýylda gelmegine garaşmaga hem iterdi.

Gijeki Ýarygijinda Milleritleriň Mukaddes Ýazgylara düşünişi açyldy.

İlkinji lapykeçlikdäki «lapykeç bolanlar» Mukaddes Ýazgylardan özleriniň garaşdyryş döwründediklerini gördüler, hem-de olary 1843-nji ýyly Rebbiň dolanyp geljek ýyly diýip yglan etmäge alyp baran şol bir subutnama indi 1844-nji ýyly görkezýärdi.

Reb olar üçin näme etdi? Ol olaryň düşünjesini açdy. Bu şägirtleriň taryhyna meňzeş bir taryhdyr.

Ýakubyň Egleniş Wagtlary we Äht

Ýakubyň hekaýasynda bir eglenip galynýan döwür bar. Bu eglenip galynýan döwür köp pygamberlik hakykatlaryny aýdyňlaşdyrýar, emma biz olaryň diňe käbirlerine degip geçiris.

Gelip çykyş 28-nji bap, 10-njy aýatdan başlap, Ýakubyň hekaýasynyň dünýäniň soňuny önünden şekillendirýändigini görkezýär. Ýakubyň ogullary dünýäniň ahyryndaky 144,000-ni aňladýar.

Ýakubyň dört aýaldan ogullary bardy — iki aýaly, Rahel bilen Leya, hem-de iki gynagy. Ol aýallary üçin işlemeli boldy: Leya üçin 2520 gün we Rahel üçin 2520 gün. Ýakubyň hekaýatynda Demirgazyk we Günorta Patyşalyklary aňladýan bu iki 2520-ni hem görýäris.

Ýakup Milleritler taryhynyň we 144,000-niň nyşanydyr. Onuň hekaýasy dünýäniň ahyrynda bize ýagtylyk bermelidir.

Ýakup Beer-Şebadan çykyp, Harana tarap gitdi. Ol bir ýere gelip ýetdi we gün ýaşandygy sebäpli, şol ýerde gijäni geçirdi; ol ýerden daş alyp, başynyň astyna goýdy-da, şol ýerde ýatyp uklandy. Ol düşýä gördi: ine, ýerde dikilen bir merdiwan bardy, onuň uýy asmana ýetýärdi; ine, onuň üstünden Hudaýyň perişdeleri ýokaryk çykyp, aşak düşýärdiler. Ine, Reb onuň ýokarsynda durup, şeýle diýdi: «Men seniň ataň Ybraýymyň Reb Hudaýy, Yshagyň Hudaýydym; seniň ýatan ýeriňi saňa we seniň nesliňe bererin. Seniň nesliň ýer tozany ýaly köp bolar; sen günbatara, gündogara, demirgazyga we günorta ýaýrap giňelersin; ýer ýüzüniň ähli uruglary sende we seniň nesliňde ak pata alarlar. Ine, Men seniň bilendirin, nirä barsaň, ähli ýerlerde seni goraryn we seni ýene-de bu ýurda getirerin; çünki saňa aýdyp beren zadymy berjaý edýänçäm, seni terk etmerin». Gelip çykyş 28:10-15.

Reb Yakup bilen äht baglaşýar. Reb Musa we Ysraýyl bilen äht baglaşanda, bir garaşmak döwri bolýar; Ol Yakup bilen äht baglaşanda, bir garaşmak döwri bolýar; Ol Millerit taryhynda häzirki zamandaky Ysraýyl bilen äht baglaşanda, bir garaşmak döwri bolýar; hem-de Ol Pentekostda hristian ybadathanasy bilen äht baglaşanda, bir garaşmak döwri bolýar.

Bu wakada, gijä galynýan wagtda Reb Özünüň halkynyň düşünjesini Öz Sözüne açýar; bu bolsa ýokarlygyna çykýan we aşak inýän perişdelerli merdiwan bilen alamatlandyrylýar — bu Hudaý

bilen adamyň arasyndaky aragatnaşygyň nyşanydyr.

Soň Ýakup ukusyndan oýandy-da, şeýle diýdi: «Hakykatdan hem Reb bu ýerde eken, men bolsa muny bilmändirin». Ol gorky içre: «Bu ýer nähili gorkuly! Bu ýer Hudaýyň öýünden başga zat däl, bu bolsa asmanyň derwezesidir» diýdi. Gelip çykyş 28:16, 17.

Gijeki ýary gygyrşyda Millerit bakyslary oýanyp, Hudaýyň öýüne öwürülýärler. Ol olar bilen äht baglaşyp, olary häzirki zamanyň Ýsraýyly edýär.

Ýakup ir säher bilen turup, başynyň aşagyna goýup ýatan daşyny aldy-da, ony ýadygärlik sütün edip dikdi we onuň ýokarsyna ýag guýdy. Ol ýeriň adyny Beýtel diýip atlandyrdy; emma ol şäheriň ilkinji ady Luzdy. Gelip çykyş 28:18, 19.

“Luz” üýtgedilýär. 1798-nji ýylda Milleritler Hudaýyň halky däl. Milleritleriň taryhy Onuň olar bilen äht baglaşyp, olary Öz halky etmeginiň, olary “Luz”-dan “Betel”-e öwürmeginiň taryhydyr.

Ýakup şeýle ant içdi: «Eger Hudaý meniň bilen bolsa, meniň barýan bu ýolumda meni gorasa, maňa iýmäge çörek we geýmäge egin-eşik berse, şeýlelik bilen men atamyň öýüne abat-aman dolanyp gelsem, onda Reb meniň Hudaýym bolar; meniň sütün edip diken bu daşym hem Hudaýyň öýi bolar; Sen maňa näme berseň, şonuň ählisinden hökman ondan birini Saňa bererin». Gelip çykyş 28:20-22.

Ýakubyň edýän ähti ähti-peýmana girmegi aňladýar. Ol Hudaýdan özüni ýolda — Gadymy Ýollarda — saklamagyny we iýmäge çörek bermegini soraýar. Milleritler öz çöreklerini iýmelidirlir we protestant bikařçiligine gaýdyp barmaly däl. Milleritler.

Eger-de biz Hudaýyň bize berýän çöregini iýmegimizi dowam etdirsek, Ol Öz ähtini biziň bilen saklar. Ýakubyň ähtindäki çörek bilen egin-eşik 1843-nji ýylyň Çyzgysyndaky hakykatlary alamatlandyrýar; Ellen Waýt olary Asyrlaryň Gaýasy — Gadymy Ýollar we çörek diýip atlandyrýar.

Ýakubyň gijeki görnüşinde gören basgançagy — düýbi ýerde durýan, in ýokary basgançagy bolsa in beýik asmanlara ýetýän; basgançagyň üstünde Hudaýyň Özi durýan, Onuň şöhraty her bir basgançaga nur saçýan; parlak şöhleli bu basgançak boýunça perişdeler ýokary çykyp-aşak düşýän — bu dünýä bilen asmandaky orunlaryň arasynda üznüksiz saklanýan gatnaşygyň nyşanydyr. Hudaý Öz erkini adamzat bilen dowamly gatnaşygynda asmandaky perişdeleriň hyzmaty arkaly amala aşyrýar. Bu basgançak ýer ýüzüniň ýaşajylary bilen göni we möhüm habarlaşyk ýoluny aýan edýär. Basgançak Ýakuba ýer bilen asmany biri-birine baglaýan dünýäniň Halasgärini aňladýardy. Hakykatyň subutnamasyny we nuruny görüp, hakykaty kabul edýän hem-de Isa Mesihdäki imanyny ykrar edýän her bir adam sözüň in ýokary manysynda missionerdir. Ol asmandaky hazynalaryň kabul edijisidir, olary bermek, öz kabul eden zadyny ýaýratmak bolsa onuň borjydyr». Fundamentals of Christian Education, 270.

Ol garaşyp durulýan döwürde olaryň düşüňjesini açanda, muny perişdeleri basgançak boýunça ýokaryk we aşak ibermek arkaly edýär.

Eger siz hakykaty kabul eden bolsaňyz, ony paýlaşmak jogapkärçiligi size degişlidir. Eger siz öz jogapkärçiligini ýerine ýetirseňiz, siz merdiwana — aragatnaşyk serişdesine öwrülýärsiňiz. Biz şol serişde bolmaga çagyrylýarys.

“Basgançak Mesihi aňladýardy; Ol asman bilen ýeriň arasyndaky gatnaşygyň ýolydyr, perişdeler hem ýykylyp günä düşen adamzadyň ýanyna yzygiderli gatnap, baryp-gelýärler. Mesihiň Natanýele aýdan sözleri, Ol şeýle diýende, basgançagyň nyşany bilen sazlaşýardy: ‘Hakykatdan, hakykatdan size aýdýaryn: mundan beýläk asmanyň açylandygyny we Hudaýyň perişdeleriniň Adam Oglunyň üstüne çykyp-düşýändigini görersiňiz.’ Bu ýerde Halasgär özüni asman bilen ýeriň arasynda gatnaşygy mümkin edýän syrly basgançak hökmünde görkezýär.”
Review and Herald, November 11, 1890.

Ýakubyň bir egleniş döwri bar; ol eglenýär we merdiwan hakynda düşüş görýär, bu bolsa Rebbiň egleniş döwründe Öz halkyna Öz Sözüne düşünmegi açýandygyny aňladýar. Bu taryhda Reb Öz halky bilen äht baglaşýar, olary Luzzydan alyp, olary Betel — Hudaýyň öýi edýär.

Mesih bolan we basgançakda ýokaryk çykýan hem-de aşak düşýän perişdeler arkaly şekillendirilen aragatnaşyk kanaly, Zekeryada hem şekillendirilýär. Uýamyz Waýt bu barada 1897-nji ýylyň 20-nji iýulyndaky Review and Herald neşirinde teswir berýär, ýöne ol başga bir nyşany ulanýar.

Bütün ýeriň Rebbiň ýanynda duran mesh edilenler bir wagtlar Şeýtana örtüji kerup hökmünde berlen orna eýedirler. Onuň tagtyny gurşap duran mukaddes jandarlar tarapyndan.

“Mukaddes varlıklar” nelerdir? Meleklerdir. “Rab, tahtını çevreleyen mukaddes varlıklar aracılığıyla yeryüzünün sakinleriyle sürekli bir iletişimi sürdürür.” İşte merdiven budur. Ancak burada Kız Kardeş White, merdiveni simge olarak kullanmayacaktır.

Altyn ýag, imana gelenleriň çyralarynyň ýanyp durmagy, titröp öçmezligi üçin, Hudaýyň olary üpjün edýän merhemetini aňladýar. Eger bu mukaddes ýag Hudaýyň Ruhunyň habarlary arkaly gökden guýulmaýan bolsa, onda ýamanlygyň güýçleri adamlaryň üstünden doly hökümranyk ederdi.

Hudaý bize iberýän habarlaryny kabul etmedigimizde, Onuň abraýy kemsidilýär. Şeýlelik bilen, Ol biziň janymyza guýup, garaňkylykda bolanlara ýetirilmegini isleýän altyn ýagy ret edýäris. «Ine, güýew gelýär; Ony garşylamaga çykyn» diýen çagyryş gelende, mukaddes ýagy kabul etmedikler, ýüreklerinde Mesihiň merhemetini ezizlemänler, akylsyz gyzlar ýaly, öz Rebbi bilen duşuşmaga taýýar dældiklerini bilerler. Olar özlerinde şol ýagy edinmäge güýji tapmazlar, we olaryň durmuşlary weýran bolar. Emma eger Hudaýyň Mukaddes Ruhyny soralsa, eger biz Musa ýaly: «Maňa Öz şöhratyňy görkez» diýip ýalbarsak, Hudaýyň söýgüsi ýüreklerimize guýlar. Altyn turbalaryň üsti bilen altyn ýag bize ýetiriler. «Goşunlaryň Rebbi şeýle diýýär: güýç bilen-de däl, gudrat bilen-de däl, eýsem Meniň Ruhum bilen». Dogrulyk Gününüň ýagty şöhlelerini kabul etmek bilen, Hudaýyň çagalary dünýäde çyra ýaly şöhle saçarlar. Review and Herald, 1897-nji ýylyň 20-nji iýuly.

Ýakubyň hekaýasynda biz Milleritleriň Taryhynyň hekaýasyny görýäris. Gijä galma döwri bar, we ol Gök bilen Ýeriň arasyndaky gatnaşygy aňladýan merdiwany görýär.

Zekerya bize iki sany altyn turbany gürrüň berýär. Basgançagyň iki sany esasy gapdaly bolýar, emma Zekerya olary iki sany altyn turba diýip atlandyrýar.

Biz gökden inýän basgançak arkaly gelýän habarlary kabul etmeli we olary başgalara ýetirmeli. Eger biz muny etsek, onda biz şol basgançagyň bir bölegine, aragatnaşyk işiniň bir bölegine öwrüleris.

Waýt uýa muny On gyzyň tymsaly bilen baglanyşdyrýar.

Milleritleriň taryhynda olar On gyzyň tymsalyny ýerine ýetirýärdiler. Ýakubyň gijä galan wagty Matta 25-de we Habakkuk 2-de aýdylýan gijä galma wagtydyr: «Görüş gijä galsa-da, oňa garaş.»

Ýakubyň we Zekeryanyň wakasy şol bir gijikdirilen döwürlerdir.

Gijikme döwri, beýleki zatlaryň arasynda, Rebbiň Öz yzyna eýerijileriniň Hudaýyň Sözüne düşünjesini artdyrmaga taýyn durandygyny görkezýär. Eger sen şol Mukaddes Ýagy kabul etmeseň, sen akylsyz gyzlaryň birisi bolarsyň.

Bu taryha ýeteniňizde, gapy ýapylanda we siz akylsyz gyzlardan biri bolanyňyzda, Uýam Waýt şeýle diýýär: «Şu wagta çenli eşidilen iň gyançly sözler: “Men sizi tanamok.”»

Gijä galýan wagty Ýarygije Gykylygyndan aýryp bilmersiňiz. Gijä galýan wagat Mukaddes Ruhunň dökülip berilmegini emele getirýär; bu bolsa Ýarygije Gykylygynda Hudaýyň halkynyň Söze düşünjesini açýar we akylly gyzlary akmak gyzlardan tapawutlandyran ýagy berýär.

Garaşma Wagty we Mesihiň Taglaýyn Gudraty

Mesih Öziniň täç geýdiriji işini — Lazary direldişini — ýerine ýetirende, bir gijä galma wagty bardy.

Isa şeýle habary aldy: «Lazar hassalapdyr. Gel-de, oňa ideg et». Emma Isa dessine gitmedi.

Waýt aýtmagyna görä, şägirtler şu meselede бүдrediler. Olar näme üçin Onuň dostuna kömek etmäge gitmeýändigine ýa-da Mesih hökmünde Öz güýjüni görkezmeýändigine geň galdylar. Emma Ol gijikdi.

Lazaryň ýanyna gelmegini gijikdirmekde, Mesihiň Ony kabul etmänlere garşy rehimli bir maksady bardy. Ol garaşdy, çünki Lazary ölümden direldip, öz gaýduwsyz, imansyz halkyna Özünüň hakykatdan-da “direliş we ýaşayş”dygy barada ýene bir subutnama bermek isledi. Ol, Ysraýyl öýüniň garyp, selpeň goýunlary bolan bu halk hakyndaky ähli umydyny ýitirmäge kaýyl däl. Olaryň toba etmezligi sebäpli Onuň ýüregi parçalanyp barýardy. Öz merhemeti bilen Ol olara Öziniň Dikeldijidigine, ýaşayşy we ölmez-ýitmezligi aýan edip biljek ýeke-täk Şahsdygyna degişli ýene bir subutnama bermegi maksat edinýärdi. Bu, ruhanylaryň ýoýup düşündirip bilmejek subutnamasy bolmalydy. Onuň Beýtaniýa gitmegini gijikdirmeginiň sebäbi şudy.” The Desire of Ages, 529.

Olara ýene bir subut bermek üçin — ýagny ölüleri ýaşayşa getirmäge güýjüniň bardygyny görkezmek üçin — Ol eglenip durdy. Bu iň ýokary gudrat, Lazary direltmegi, Onuň işine we Öz

İlahlik talabyna Hudaýyň möhür basmagy boldy. Gije ýarymyndaky çagyryşda Reb paýhasly gyzlary galdyrýar. Bu möhürleş işiniň bir mysalydyr. Milleritler möhürleşýärdiler; bu hem 144,000-niň möhürleşmeginiň bir mysalyny berýärdi. Lazar baradaky sapak şudur: Mesih ýazyklar we günäler içinde öli bolan adamy alyp, ony ýaşayşa getirip bilýär. Lazar baradaky wakada Mesih ölümi ukusy diýip kesgitleýär. Olar hemmesi ukudadyr. Ol eglenýär. Ol Lazary direlder, olary ýaşayşa getirip, olaryň üstüne Öz möhürini basar. Bu Onuň in ýokary gudratydyr. Biziň taryhymyzda, Ol 144,000-ni möhürlände, olary tug hökmünde göterýär. Zekariýa şol tugyň täçdäki göwherler ýaly bolandygyny aýdýar. Bu Onuň täç geýdirýän amalydyr.

Millerit taryhynda hakykatyň guýulyp çykmagy we aýdyňlaşdyrylmagy bilen, gijä galma döwri Rebbiň hakykaty açýan wagtyny alamatlandyrýar. Perişdeleriň ýokary çykyp, aşak düşýän başgançagy bolsa möhürleme işiniň amala aşyrylýan ýeridir.

Zafarly Giriş we Ýarygijeki Nida

Indi biz Zafarly Girişi gözden geçirýäris. Ruhy Pygamberçilik, 4-nji jilt, 250-nji sahypada, White uýanyň Zafarly Girişi näme bilen deňeşdirýändigine üns beriň.

“Ýarygije ýaryndaky jar salgy, Mukaddes Ýazgylaryň subuty aýdyň hem gutarnykly bolsa-da, esasan delillendirme arkaly ýaýramady. Onuň bilen bile jany herekete getirýän bir itergi beriji güýç gidýärdi. Onda ne şübhe bardy, ne-de sowal. Mesihni Ýerusalime dabaraly giriş eden pursatynda, baýramy berjaý etmek üçin ýurduň ähli ýerlerinden ýygananan halk Zeýtun dagyna üşüp bardy; we Isany ugratýan mähellä goşulanlarynda, şol sagadyň ylhamyny kabul etdiler-de: ‘Rebbiň adyndan gelýän mübäreke bolsun!’ [Matthew 21:9.] diýen nidanň has-da belent çykmagyna goşant goşdular. Edil şonuň ýaly-da, Adventist ýygnaqlaryna üşüp gelen imansyzlar — käbiri bilesigelijilikden, käbiri bolsa diňe ýaňsa almak üçin — ‘Ine, Güýew gelýär!’ diýen habara ýoldaş bolan ynandyryjy güýji duýdular.”

Şanly Giriş Ýarygije aglamasyny aňladýar.

Geliň, 1901-nji ýylyň 21-nji fewralyndaky The Youth’s Instructor neşirinde Aýal dogan Waýtyň Şöhratly Giriş barada näme diýýändigini okalyň.

Mesihni Ýerusalime giren wagty ýylyň in ajaýyp paslydy. Zeýtun dagy ýaşyl öwüsýän örtük bilen bezelipdi, baglyklar bolsa dürli görnüşli ýapraklary bilen gözel görýärdi. Ýerusalimiň töweregindäki ýerlerden köp adam Isany görmäge yhlasly isleg bilen baýrama gelipdi.

Näme üçin? Çünki olar Lazar hakda eşitdiler.

Halasgäriň ölüleriň arasyndan Lazary direldip, eden täçli gudraty halkyň üstünde ajaýyp täsir galdyrypdy, we uly hem joşgunly mähelle Isa wagtlaýyn galýan ýerine çekilip geldi.

Şeýlelik bilen, Ol Şanly Girişden ön Betaniýada saklanýar.

Bu, Garaşmak Wagtyna degişlidir.

Günüň ikinji wagtyň ýarysy geçende, Isa şagirtlerini Betfage obasyna iberip, şeýle diýdi: «Garşyňyzdaky oba gidiň; derrew daňylan bir eşegi we onuň ýanynda taýyny taparsyňyz; olary

çözün-de, maňa getiriň. Eger biri size bir zat diýse, şeýle diýersiňiz: Rebbiň olara mätäçligi bar; şonda ol hem derrew olary iberer.»

Bu, Mesişň gullugy döwründe münenine razy bolan ilkinji saparydy; şägirtler muny Onuň patşalyk güýjüni we häkimiýetini mälüm etmäge, hem-de Dawudyň tagtyndaky ornuny eýelemäge golaýlandygynyň alamaty hökmünde düşündirdiler. Olar bu tabşyrygy şatlyk bilen ýerine ýetirdiler. Olar taýçanagy tapdylar, ony çözdüler-de Isanyň ýanyna getirdiler, Isa hem onuň üstüne mündi. Isa haýwanyň üstünde ýer alan badyna, howa öwgüleriň we ýeňiş dabarasynyň seslerinden doldy. Onda patşalygyň daşky nyşany ýokdy, döwlet lybasy hem geýnen däl, Onuň yzyna düşen esgerler hem ýokdy. Emma Ony umyda we garaşylýanja duýga joşan bir topar gurşap alýardy. Ol ýaňy-ýakynda ölini direldipdi. Adamlar Onuň Ysraýylyň Halasgäri bolmak üçin gelyändigini pikir edýärdiler. Bu adamlar kimdi?

Köp adamlar Ysraýylyň azat ediljek sagadynyň golaýlap gelendigine öz-özlerini ynandyýarlar. Hyýallarynda olar rim goşunynyň dargadylýandygyny, Iýerusalimden kowulýandygyny we ýehudy halkynyň ezijiniň boýuntyrygyndan ýene bir gezek azat bolýandygyny görýärler. Dilden dile şeýle sorag geçýär: «Ol şu wagtda patşalygy Ysraýyla täzeden dikeldermi?» Köpçüligiň arasyndaky köp adam pygamberiň sözünü ýatlaýar: «Şatlygyň juda artdyr, eý, Sion gyzy; gygyr, eý, Iýerusalim gyzy: ine, seniň Patyşan saňa gelyär: ol adyldyr we gutulyş getirýändir; pesgöwünlidir we eşege münendir». Her kim pygamberlik geçmişine jogap bermekde beýlekiden ozmaga çalyşýar. Dagdan we jülgeden ýaňlanýan nara şeýledir: «Dawudyň Ogluna hosanna!» — Gije ýarymy nyrasy — «Rebbiň adyndan gelyäne ýalkaw bolsun; iň beýiklerde hosanna».

Şol ýörişde ne ýas, ne-de agy-sagy eşidildi. Bir wagtlar kör bolan, emma gözleri Hudaýyň Ogluny tarapyndan şypa tapdyrylanlar öňden ýol görkezýärdiler.

Ýola kim ýolbaşçylyk edýär? Ozal Laodikeýaly bolanlar.

Olar Isa ýakyndan gurşap alýardylar, şol bir wagtda bolsa Onuň ölümden direlden adamy münýän haýwanyny alyp barýardy. Ozal ker we lal bolanlar, indi bolsa şypa tapanlar, şatlykly “Hosannalara” goşulyşyp, olaryň şowhunyny artdyrýardylar. Ozal maýyp bolanlar, indi bolsa ýöreýänler, palma şahalaryny döwüp, Olaryň ýoluna seçýärdiler.

Bir wagtlar jemgyýetden çetleşdirilen maýyp, Halasgäriň güýji bilen arassalanyp, şol ýerde durdy. Ol öz eşigini Halasgäriň ýoluna ýazyp, şeýle diýip gygyrdy: «Rebbe şükür ediň; çünki Ol ýagşydyr; çünki Onuň merhemeti ebedilik dowam eder.»

Şol ýerde indi akly ýerinde bolan şypa tapan jynly hem bardy; ol öz şaýatlygyny goşup şeýle diýýärdi: «Reb meniň üçin beýik işleri etdi, şonuň üçin men şatlanýaryn».

Gaýtadan dirilen ölüler şol ýerde bolup, Oňa hamd aýdýardylar. Dul aýal bilen ýetim Onuň ajaýyp işlerini gürrüň berýärdiler. Körpeler, kesellerden saplananlar hem-de gabyrdan gaýtarylanlar Halasgäriň ýoluna palma şahalaryny we gülleri seçip goýýardylar.

Şeýlelik bilen, Isa Garyplaryň öýünde eglenýär, bu bolsa Egleniş Wagtyna yşarat edýär.

Näme üçin? Çünki Ol Öz Mukaddes Ruhuny olaryň üstüne dökmek we olaryň akyl-düşünjesini açmak üçindir; bu bolsa Gijeki Gykylygy aňladýar.

Bu hekaýada Ol Patyşa hökmünde gelýär; bu, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna degişlidir. Isa 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda bir patyşalygy kabul etmäge gelýärmi? Hawa.

Bu Ýeňişli Girişdir, we Ýarygije Çygrygyny galdyrjaklar bardyr.

Bu adamlar kimlerdir? Olar Mesihniň güýji bilen üýtgedilenlerdir.

Mesihniň dogrulygynyň habary, Onuň bizi körlükden görmäge, ölümden ýaşaýşa, mergiden tämizlige öwürmäge bolan güýji, Ýeňişli Girişiň taryhynda, Gije ýarymky Çagyryşy öňden şekillendirip, alnyp gidilýär. Şol habary näme alyp gidýär?

Mesih nämäniň üstünde münýär? Bir eşege. Mesihniň dogrulygy baradaky habary göterýän zat Yslamyň Habarydyr.

1840-njy ýylda Birinji Perişdäniň Habarynyň kuwwatlanmagy yslamyň çäklendirilmegi bilen baglanyşyklydy. Birinji Habar Ikinji Habara alyp barýar; olar biri-birinden aýrylyp bilinmez.

Birinji Habar Ikinji Habary özünde daşýar.

Birinji Habar Yslamyň çäklendirilmegi bilen, pygamberligiň ýerine ýetmegi arkaly tassyklanyldy. Bu tassyklama Birinji Perişdäniň Habaryna güýç berdi we protestantlaryň oňa garşy gapylaryny ýapmagyna getirdi.

Protestant ybadathanalary tarapyndan gapylaryň ýapylmagy Yslam Habarynyň ret edilmegidi.

Milleritleriň taryhy biziň taryhymyzy öňünden şekillendirýär.

144 münüň möhürleniş wagtynda, Reb Öz Mukaddes Ruhuny eçip, Mukaddes Ýazgylary Adventizmiň Laodikýalaryna we mergilerine açan mahalynda, Mesihniň dogrulygy baradaky habar ýene eşek arkaly alnyp barylýar — Yslamyň Habary.

1844-nji ýylyň tomsunda we güýzünde: «Ine, Ýigit gelýär» diýen jar jar edildi. Şonda akyllý we nadan gyzlar arkaly şekillendirilen iki topar doly aýan boldy — bir topar Rebbiň görünmegine şatlyk bilen garaýan we Ony garşylamaga yhlas bilen taýýarlanyp ýörenler; beýleki bir topar bolsa, gorkynyň täsirine düşüp we duýdansyz hyjuw bilen hereket edip, hakykatyň diňe nazary görnüşi bilen kanagatlanan, emma Hudaýyň merhemetinden mahrum bolanlardy. Tysalda ýigit gelende, «taýýar bolanlar onuň bilen toýa girdiler». Bu ýerde görkezilýän ýigidiň gelşi toýdan öň bolup geçýär. Toý bolsa Mesihniň Öz şalygyny kabul etmegini aňladýar. . . . Beýik göreş, 427

Şanly Giriş — Patyşanyň gelmegidir. 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda Ol Patyşalygy kabul edýär. Ine, bu Şanly Girişdir.

Şu döwürde iki synp öz ykballaryna möhürlenýär.

«Ine, Güýjüniň ýigidi gelýär» diýen yglan 1844-nji ýylyň tomsunda münlerçe adamy Rebbiň derhal gelmegine garaşmaga getirdi. Bellenen wagtda Ýigit geldi, emma halkyň garaşyşy ýaly ýere däl-de, asmanda Gadymy Günleriň huzuryna, nika dabarasyna, Öz patyşalygyny kabul etmäge geldi. «Taýýar bolanlar Onuň bilen nika dabarasyna girdiler; we gapy» — näme boldy? — «ýapyldy». Olar nika dabarasynda şahsy taýdan bolmaly dældiler; çünki ol asmanda bolup geçýär, olar bolsa ýerde. Mesihniň yzyna eýerijiler «Rebleriniň toýdan dolanyp gelmegine garaşmaly». Luka 12:36. Emma olar Onuň işine düşünmeli we Ol Hudaýyň huzuryna girip barýarka, imanda Onuň yzyna eýermeli. Hut şu manyda olaryň nika dabarasyna girdikleri aýdylýar». Uly Dawalaşyk, 427.

Garaşlýan Wagta degişli Mukaddes Ýazgy salgylanmalary

Birnäçe Mukaddes Ýazgylar gijä galma döwrüni aýratyn nygtaýar. Olary gysgaça gözden geçireris-de, soňunda Aýal dogan Waýtyň bir beýany bilen tamamlarys.

Gijew galyp durka, olaryň ählisi ukulap, ukladylar. Matta 25:5.

Edil şu ýerde, 1844-nji ýylyň 22-nji marty, Garaşmak Wagtyna salgylanyp.

1844-nji ýylyň 22-nji marty Mukaddes Kitabyň pygamberlik öňden aýdylmasy däl. Bu, Millerçileriň nädogry düşünen senesidir, emma ol ilkinji lapykeçligi döretdi we gijikme wagtyň belläp geçdi.

Mukaddes Ýazgylar Hudaýyň gijikme döwrüni döredýändigini aýtmaýar. Ony döredýän zady halkyň düşünmezligidir: «Görüş gijikýän ýaly bolsa-da, oňa garaş, çünki ol gijikmez, ol ýalan sözlemez».

Mün üç yüz otuz baş güne çenli garaşyp ýetýän bagtlydyr. Emma sen ahyra çenli öz ýoluň bilen git; çünki sen dynç alarsyň we günleriň ahyrynda öz paýynda durarsyň. Daniel 12:12, 13.

Munyu iki hili görnüşde okap bilersiňiz. Haýsy görnüşde bolsa-da:

Garaşýan adam bagtlydyr, 1335-e ýetýän hem bagtlydyr. Emma sen ahyra çenli öz ýoluň bilen git; çünki sen rahat taparsyň we günleriň ahyrynda öz paýynda durarsyň.

1335-e ýetmegiň berekedi diňe wagt pygamberliginiň ahyryna ýetmek hakynda däl. Çyzgyda 1335 1843-nji ýylda tamamlanýar. Bereket diňe pygamberligiň ahyry däl, eýsem gijä galma döwrüniň tejribesidir. Bereket Gijä galma döwri bilen 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynyň arasynda bolup geçýär. Ine, garaşmaly ýeriňiz şudur. «Garaşýan adam bagtlydyr.»

Şonuň üçin-de Reb size merhemet etmek üçin garaşar, şonuň üçin-de size rehim etmegi üçin beýgeldiler: çünki Reb höküm Hudaýydyr; Oňa garaşýanlaryň hemmesi bagtlydyr. Işaya 30:18.

Garaşmak, saklanma wagtyndan 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli dowam edýär. Eger siz Oňa garaşýan bolsaňyz, siz bereketlenersiňiz.

Çünkü bu görnüşlik entek bellenen wagt üçindir, emma ahyrynda ol sözlär we ýalan sözlemez; gijä galýan ýaly bolsa-da, oňa garaş; çünki ol hökman geler, gijä galmaz. Habakkuk 2:3.

Bu gijä galan döwri getiren zat Milleritleriň nädogry düşünmesidi. Görnüş bellenen wagt üçindir — 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabry. Ol ýalan çykamaz, emma siz nädogry düşünme sebäpli onuň gijä galýandygyny pikir edersiňiz.

Reb bu düşünişmezligi niýetledimi? Hawa. Uýam Waýt şeý diýýär.

Reb 1843-nji ýylyň Çyzgysy arkaly şol nädogry düşünişi döretdi. Uilýam Miller özüniň hiç wagt 1843-nji ýyly gutarnykly görnüşde yglan etmändigini aýtdy, ýöne 1843-nji ýylda doganlar ondan “eger” sözünü aýyrmagy we 1843-nji ýyly bir ýol belgisi hökmünde bellemegi haýyş etdiler. Uayt uýamyz munuň pygamberlik ýol belgisidigini, Habakkuk 2-niň amala aşmasydygyny aýdýar. 1843-nji ýyly dogmatik görnüşde bellän bu ýol belgisi gijä galma wagtyny döretdi.

1843 we 1844-nji ýyllarda görülen zatlary gören gözler bagtlydyr. Habar berildi. Wagtyň alamatlary ýerine ýetýär; ahyrky iş tamamlanmalydyr; şonuň üçin habary gaýtadan yglan etmegi gijikdirmeli däl. Gysga wagtyň içinde beýik bir iş amala aşyrylar. Ýakyn wagtda Hudaýyň bellemegi bilen bir habar berler, ol hem güýçli bir nalyşa öwrüler. Şonda Daniýel öz paýynda durar we öz şaýatlygyny berer». Manuscript Releases, 21-nji tom, 437.

Danyýel 12:12, 13-e üns beriň: «Müň üç yüz otuz baş güne ýetip gelýän we garaşýan adam bagtlydyr». — «1335-e ýetip gelýän bagtlydyr. 1843-e ýetip gelýän bagtlydyr», bu 12-nji aýatdyr.

13-nji aýat:

Emma sen öz ýoluň bilen ahyryna çenli git; çünki sen dynç alarsyň we günleriň ahyrynda öz paýynda durarsyň. Daniýel 12:12, 13.

Uayt hanym 12-nji we 13-nji aýatlary özara baglanyşdyryp, 1335-iň berekediniň 1843-nji we 1844-nji ýyllarda ýerine ýetýändigini aýdýar. Bu belli bir wagt pursaty barada däl, eýsem Mesihniň Iýerusalime Şöhratly Girişine garaşýanlar, perişdeleriň merdiwandan ýokary çykyp aşak inýändigini tanaýanlar we Reb olara ähtiň iki tagtasyny bereninde Onuň bilen äht baglaşýanlar barada gürrüň edýär.